

Sygn. akt V CSK 44/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku "J." spółki komandytowej w W.
przy uczestnictwie "B." Sp. z o.o. w W. i M. B.
o wykreślenie wpisu prawa dzierżawy w dziale trzecim księgi wieczystej
nr [...],
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w [...] z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 14 listopada 2017 r. oddalił żądanie wnioskodawczyni o wykreślenie ujawnionej w dziale III oznaczonej księgi wieczystej prawa dzierżawy nieruchomości ustanowionego na rzecz uczestniczki M. B. na okres od dnia 10 lutego 2016 r. do dnia 10 lutego 2026 r.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawczyni.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego i nowego zagadnienia prawnego skarżąca połączyła z potrzebą wyjaśnienia czy art. 365 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. wyłącza możliwość wykreślenia, pierwotnie niezgodnego z rzeczywistym stanem prawnym, wpisu prawa obligacyjnego w księdze wieczystej w postępowaniu wieczystoksięgowym, opartym na art. 31 ust. 2 u.k.w.h., jeżeli podstawą wniosku o wykreślenie niezgodnego z rzeczywistym stanem prawnym jest dokument, który w powiązaniu z treścią księgi wieczystej oraz oceną wszystkich okoliczności przez pryzmat obowiązującego prawa materialnego, wykazuje tę niezgodność, a dokument ten istniał w dacie wpisywania nieistniejącego prawa i znajdował się w aktach księgi, lecz nie został wzięty pod uwagę przy wpisywaniu prawa, czy w związku z tym jedyną drogą jest uzyskanie wyroku uwzględniającego powództwo przewidziane w art. 10 u.k.w.h.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoczeniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa

w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Powołanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego nakłada na skarżącego obowiązek sformułowania tego zagadnienia oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej analizy prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2002 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Wymaganie to dotyczy przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Powinno ono odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści tego przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, ale nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia. Jednocześnie rzeczą skarżącego jest wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego jest konieczne do rozpoznania tej sprawy oraz innych podobnych spraw. Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie spełnia tych wymagań. Nie zostało zatem wypełnione wymaganie istotności przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Powołane w uzasadnieniu okoliczności wskazują, że zamiarem skarżącej było uzyskanie odpowiedzi co do prawidłowości rozstrzygnięcia w realiach tej sprawy oraz wskazania, czy w celu wykreślenia wpisu wnioskodawczyni powinna uzyskać orzeczenie stwierdzające jego niezgodność z rzeczywistym stanem prawnym. Charakter wpisu prawa do księgi wieczystej, który uzyskał prawomocność, jak też możliwości jego korekty lub wyeliminowanie oraz skutków uprawomocnienia się tego orzeczenia zostały wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego i piśmiennictwie prawniczym. Skarżąca nie

wskazała argumentów na rzecz stanowiska o potrzebie jego zmiany. Podkreślenia wymaga, że problemy dotyczące subsumcji stanu faktycznego do hipotezy przepisu nie należą do założeń podanej przesłanki.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aj
[aw]